

Diagned besluit verbod op directe sponsoring gastvrijheid individuele zorgprofessionals bij door derden georganiseerde bijeenkomsten

Inleiding

Artikel 6 Wet medische hulpmiddelen 2020¹ bevat een verbod op gunstbetoon, waarop een beperkt aantal uitzonderingen mogelijk zijn.² Eén van deze uitzonderingen betreft “een vergoeding van of het niet in rekening brengen van deelnamekosten, mits dit beperkt blijft tot hetgeen strikt noodzakelijk is om aan de bijeenkomst of manifestatie deel te nemen.” Dit is verder uitgewerkt in de Beleidsregels gunstbetoon Wet op de medische hulpmiddelen, paragraaf 3.2.1.³ Ook de Gedragscode Medische Hulpmiddelen (hierna: ‘GMH Code’) kent de mogelijkheid om dergelijke kosten voor deelname aan bijeenkomsten onder voorwaarden te vergoeden of niet in rekening te brengen (artikelen 8 t/m 12).

Diagned is als nationale associatie lid van MedTech Europe. Het merendeel van de bij Diagned aangesloten leveranciers zijn dat – via hun Europese organisatie – ook. MedTech Europe heeft in 2017 haar ‘MedTech Europe Code of Ethical Business Practice’ aangepast (hierna: ‘MedTech Europe Code’).⁴ Deze Code bevat sinds 1 januari 2018 een verbod voor een leverancier om de kosten van deelname van een individuele zorgprofessional aan een door een derde partij georganiseerde bijeenkomst voor haar rekening te nemen dan wel te vergoeden.

Alle bedrijven die rechtstreeks zijn aangesloten bij MedTech Europe zijn verplicht om deze Code – en dus ook deze regel – na te leven, ongeacht of de van toepassing zijnde nationale wetgeving dan wel zelfregulering in het land waar de leden zijn gevestigd, dit verbod kennen. Aangezien er geen draagvlak was om deze regel via de GMH Code in Nederland te implementeren, hebben de leden van Diagned besloten om het genoemde verbod op individuele sponsoring in de hierna volgende regeling vast te stellen als ledenbindend besluit. Het naleven van deze regeling is een verplichting die voortvloeit uit het lidmaatschap, in aanvulling op de relevante wetgeving en zelfregulering.

Bronnen

Deze regeling bevat een implementatie van Hoofdstuk 2 van de MedTech Europe Code.

Werkingsfeer

Deze regeling is aanvullend op de regels over gunstbetoon in de Wet medische hulpmiddelen, de Beleidsregels gunstbetoon medische hulpmiddelen en de GMH Code en geldt voor alle leden van Diagned. In de regeling wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de definities en artikelen in de GMH Code en MedTech Europe Code.

Definities

Bijeenkomst: een bijeenkomst in de zin van artikel 9 lid 1 GMH Code.

Organisator: een partij die volledig onafhankelijk van een of meer leveranciers de bijeenkomst organiseert.

¹ Voorheen: 10h lid 3 Wet op de medische hulpmiddelen .

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002697/2018-08-01/#Artikel10h>

³ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039932/2018-01-01>

⁴ https://www.medtecheurope.org/wp-content/uploads/2017/06/2019_MTE_Code-of-Ethical-Business-Practice-QA-DG.pdf

Zorgprofessional: een natuurlijk persoon als bedoeld in artikel 1 onder b GMH Code.

Instelling: een organisatorisch verband als bedoeld in artikel 1 onder c GMH Code.

Besluit

1. Het is leden van Diagned niet toegestaan om de kosten van deelname van een individuele Zorgprofessional aan een Bijeenkomst geheel of gedeeltelijk rechtstreeks aan deze Zorgprofessional te vergoeden dan wel deze kosten van deelname voor een individuele Zorgprofessional te betalen.
2. De leden van Diagned mogen in het kader van een Bijeenkomst uitsluitend een financiële bijdrage ter beschikking stellen aan de organisator van de Bijeenkomst of aan een instelling waar zorgprofessionals werkzaam zijn, mits er geen invloed is op de selectie van de deelnemende zorgprofessionals en mits wordt voldaan aan het bepaalde in de wet en GMH Code, meer in het bijzonder artikel 9 lid 2 GMH Code en artikel 13 GMH Code.
3. Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2021. De regeling is niet van toepassing op Bijeenkomsten die plaatsvinden tussen 1 januari 2021 en 1 juli 2021, in het kader waarvan de leverancier voor 1 januari 2021 reeds aantoonbaar verplichtingen is aangegaan die niet zonder aanzienlijke kosten zijn te annuleren.

Toelichting

Algemeen

Op grond van deze regeling is het leden van Diagned niet toegestaan om de kosten van deelname van een individuele zorgprofessional ('Zorgprofessional;') aan een door een van leveranciers onafhankelijke derde georganiseerde bijeenkomst ('Bijeenkomst') geheel of gedeeltelijk rechtstreeks aan deze Zorgprofessional te vergoeden dan wel deze kosten voor een individuele Zorgprofessional te betalen.

Het is wel toegestaan om de Organisator van een dergelijke Bijeenkomst of de Instelling waar zorgprofessionals werkzaam zijn, te sponsoren, mits deze Bijeenkomst volledig onafhankelijk van een of meer leveranciers is georganiseerd.

Deze sponsoring kan dan bijvoorbeeld plaatsvinden door de verstrekking van een eenmalige financiële bijdrage bestemd voor de organisatie van de Bijeenkomst. Het is niet toegestaan dat een leverancier direct of indirect invloed heeft op de selectie van de zorgprofessionals die de Bijeenkomst bijwonen. Zie de toelichting bij artikel 2.

Dit verbod staat niet in de weg aan de vergoeding van kosten in verband met deelname van een individuele Zorgprofessional aan een Bijeenkomst, indien deze Zorgprofessional op verzoek van een leverancier diensten verricht tijdens de Bijeenkomst. Te denken valt aan een Zorgprofessional die in opdracht van een leverancier een lezing houdt gedurende een door de leverancier tijdens de Bijeenkomst georganiseerd satelliet symposium.

Met deze regeling wordt aangesloten bij het in de MedTech Europe Code neergelegde verbod op directe sponsoring van zorgprofessionals voor deelname aan bepaalde, door derde partijen georganiseerde wetenschappelijke bijeenkomsten als bedoeld in artikel 9 GMH Code.

Leden van Diagned zijn en blijven uiteraard gebonden aan de Nederlandse wetgeving en de GMH Code. Het besluit betekent echter wel een afwijking van artikel 10h lid 3 onder a Wet medische hulpmiddelen en artikel 9 lid 2 onder c GMH; deze regels bieden immers ruimte om de kosten van deelname aan Bijeenkomst onder bepaalde voorwaarden te betalen of te vergoeden aan een individuele zorgprofessional. Het ledenbindend besluit beperkt deze ruimte.

Definities

Bij de definities is zoveel mogelijk aangesloten bij de definities in het kader van GMH Code. De leden van Diagned zullen immers de bepalingen uit de GMH Code en de Nederlandse wetgeving moeten naleven.

Onder een *Bijeenkomst* wordt verstaan “bijeenkomsten die (mede) bestemd zijn voor zorgprofessionals en die zonder inhoudelijke bemoeienis van leveranciers (zoals leden van Diagned) worden georganiseerd. Dit betekent dat de inhoud van het programma, het uitnodigingsbeleid en de locatie van de bijeenkomst onafhankelijk van de leveranciers worden vastgesteld” (zie artikel 9 lid 1 GMH Code).

De *Organisator* is de partij die de bijeenkomst organiseert. Uit de definitie van Bijeenkomst vloeit voort dat dit verschillende soorten partijen kunnen zijn, zoals wetenschappelijke verenigingen, ziekenhuizen, samenwerkingsverbanden van zorgprofessionals etc. Ook kunnen het professionele congresorganisaties zijn die al dan niet in opdracht van bovengenoemde partijen handelen.

Onder een *Zorgprofessional* wordt verstaan “de natuurlijke persoon die, al dan niet in dienstverband of samenwerking met anderen, in het kader van zorg of ondersteuning zelf medische hulpmiddelen gebruikt en/of over de aanschaf of het gebruik daarvan beslist en/of betrokken is bij het proces rond het voorschrijven, selecteren, aanmeten van en/of adviseren over het gebruik van medische hulpmiddelen” (zie artikel 1 onder b GMH Code)

Onder een *Instelling* wordt verstaan “het organisatorische verband dat strekt tot verlening van zorg en/of ondersteuning en valt onder de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg” (zie artikel 1 onder c GMH Code).

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel bevat het verbod op ‘directe sponsoring’ van een individuele Zorgprofessional voor deelname aan een door een derde partij georganiseerde Bijeenkomst. Hiermee wordt zowel bedoeld het voor rekening nemen van de kosten van bijv. reis en verblijf van een bepaalde Zorgprofessional, als het (achteraf) vergoeden van de kosten die een individuele Zorgprofessional in dat kader zelf heeft gemaakt.

Artikel 2

Op grond van artikel 2 is het wel mogelijk dat een leverancier de organisatie van een bijeenkomst sponsort. Met de sponsorbijdrage kan vervolgens de Organisator de kosten van de Bijeenkomst (deels) bekostigen. Op deze wijze is er geen sprake van directe sponsoring, maar ‘profiteren’ de deelnemende zorgprofessionals op indirecte wijze van het feit dat een of meer leveranciers de bijeenkomst sponsoren. Dit wordt echter niet onwenselijk geacht, omdat er geen rechtstreekse financiële relaties ontstaan tussen leveranciers en individuele deelnemers. Bovendien vloeit uit de

definitie van 'Bijeenkomst' al voort dat sponsors geen invloed mogen hebben op het uitnodigingsbeleid en dus op de selectie van de deelnemers.

De bijeenkomst zal te allen tijde moeten voldoen aan het bepaalde in de wet en GMH Code. Dit betekent in de eerste plaats dat de Bijeenkomst wat betreft het programma en de locatie aan de eisen moet voldoen. In de praktijk zal een leverancier die een bijeenkomst wil sponsoren dit zelf kunnen controleren. Artikel 9 lid 2 GMH Code bevat ook eisen ten aanzien van maximale kosten per deelnemende zorgprofessional. Omdat de leverancier dat niet kan controleren, dient naleving van deze voorschriften te worden gewaarborgd door de organisator van een bijeenkomst. Het wordt aangeraden daarover afspraken te maken in de overeenkomst zoals bedoeld in artikel 9 lid 4 GMH Code.

Indien en voor zover op de Bijeenkomst zorgprofessionals betaald worden voor dienstverlening, bijv. als spreker, moet rekening worden gehouden met de eisen van artikel 13 GMH en 14 Code. Ook dit is een verplichting die de Organisator moet naleven. Dit dient eveneens in de schriftelijke overeenkomst ex artikel 9 lid 4 tussen de leverancier en de Organisator te worden gewaarborgd.

Wanneer een bijeenkomst immers niet aan de eisen van de GMH Code voldoet, mag er überhaupt geen enkele financiële betrokkenheid van een leverancier zijn.

Artikel 3

De regeling treedt in werking op 1 januari 2021. Er kunnen situaties zijn dat een leverancier vóór die datum al aantoonbaar verplichtingen is aangegaan in verband met de deelname van een individuele Zorgprofessional aan een Bijeenkomst die plaatsvindt in de periode tussen 1 januari 2021 en 30 juni 2021. In een dergelijke situatie geldt een overgangstermijn, mits deze verplichtingen vastliggen in een geldige en ondertekende overeenkomst en mits het redelijkerwijze niet mogelijk is om deze verplichtingen zonder aanzienlijke kosten te annuleren.

Vastgesteld in de algemene ledenvergadering van Diagned op [18 september 2020].